

ΗΜ/ΝΙΑ: 7/4/2021

ΑΡ.ΑΝΑΦ.:

ΑΠΟ: ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΖΩΟΦΙΛΙΚΩΝ
ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΚΑΤΗΓ.:

ΑΡΜΟΔΙΟΣ: κ. Ε.Παλαιοδήμος

ΤΗΛ ΕΠΙΚ.: 2102713736 - 6973219174

e-mail: ozosoel@gmail.com

ΠΡΟΣ:

ΚΟΙΝ:

ΘΕΜΑ: ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ –ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΖΩΑ
ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

ΣΥΝΗΜ.:

Στις ακόλουθες σελίδες, σας διαβιβάζουμε ενημερωτικό σημείωμα σχετικά με τα βασικά σημεία του σχεδίου νόμου για τα ζώα συντροφιάς, όπως αυτά παρουσιάστηκαν στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Μετά τιμής,

Ο.Ζ.Ω.Σ.Ω.Ε.Λ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΑΛΑΙΟΔΗΜΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

ΣΙΝΗ ΕΛΙΣΑΒΕΤ-ΣΟΥΕΛΕΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πραγματική στόχευση του νόμου για τα ζώα συντροφιάς, βάση των βασικών σημείων που παρουσιάστηκαν στο Υπουργικό Συμβούλιο είναι:

- Η ανάθεση της διαχείρισης των αδέσποτων ζώων σε ΜΚΟ και σωματεία και η ταυτόχρονα απαλλαγή των αιρετών Δημάρχων και Αντιδημάρχων από την ευθύνη της εποπτείας,
- η διευκόλυνση και νομιμοποίηση της εμπορίας των αδέσποτων και των δεσποζόμενων ζώων μέσω δήθεν «φιλοζωικών σωματείων» με έδρα σε χώρες της Ε.Ε.
- Η διευκόλυνση της ανεξέλεγκτης αναπαραγωγής και εκτροφής ζώων συντροφιάς από δήθεν ερασιτέχνες που ρουσφετολογικά θα αποκτούν άδεια από τριμελή επιτροπή ιδιωτών,
- η παρεμπόδιση του κτηνιατρικών ελέγχων που αφορούν την ευζωία των ζώων συντροφιάς:
 - i) κατά την εκτροφή τους
 - ii) κατά τη διατήρησή τους (θεσμός αναδόχου) και τη διακίνησή τους, καθώς το σ-ν αφαιρεί από την αρμοδιότητα των κτηνιατρικών υπηρεσιών τα ψηφιακά εργαλεία που έχει χτίσει σε εφαρμογή του ν. 4039/2012.

Επισημαίνεται ότι το σχέδιο νόμου συντάχθηκε χωρίς ευρύ και ανοιχτό διάλογο με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και φυσικά όχι υπό την σκέπη του αρμοδίου σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τα ευρωπαϊκά ισχύοντα, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (δεν συμμετείχαν οι αρμόδιες κτηνιατρικές Υπηρεσίες για την σύνταξη).

ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ

Το σχέδιο νόμου αντιτίθεται:

- Στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Ζώων Συντροφιάς που κυρώθηκε με τον ν. 2017/1992 (Α' 32) η οποία αποτελεί τον οδηγό όλων των Ευρωπαϊκών νομοθεσιών για την ευζωία των ζώων συντροφιάς.
- Στο κώδικα για την Υγεία των Χερσαίων Ζώων (Terrestrial Code) του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (Ο.Ι.Ε.) που είναι υποχρεωμένη η Χώρα μας να εφαρμόζει και συγκεκριμένα το Κεφάλαιο 7.7. αυτού που προβλέπει τη δομή των προγραμμάτων ελέγχου του πληθυσμού

των αδέσποτων σκύλων με σκοπό την πρόληψη μετάδοσης της λύσσας, άλλων ζωοανθρωπονόσων, καθώς και την προστασία των ζώων αυτών (2019 © OIE - Terrestrial Animal Health Code 28/06/2019, Chapter 7.7. Stray Dog Population Control, https://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=titre_1.7.htm).

- με τις βασικές διατάξεις του Κανονισμού για την υγεία των ζώων με αριθ. Ε.Ε 2016/429 «Animal Health Law», όπως τους ορισμούς που αφορούν τα ζώα συντροφιάς, αλλά και άλλες διατάξεις που αφορούν παρακολούθηση ασθενειών, υγειονομική πιστοποίηση των ζώων αυτών στο εμπόριο μεταξύ κρατών-μελών αλλά και με τρίτες χώρες, καθώς και στις μετακινήσεις τους στο εσωτερικό και εξωτερικό της χώρας.
- με τους Κατ' Εξουσιοδότηση του ΚΑΝ. 2016/429 Κανονισμούς της Ε.Ε. με αριθ. 2019/2035 και 2020/688. Ο κανονισμός Ε.Ε. 2016/429 και οι κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμοί τίθενται σε εφαρμογή σε όλη την Ε.Ε. από την 21^η Απριλίου 2021.
- Με τις ελάχιστες ενωσιακές απαιτήσεις για την υπεύθυνη εκτροφή σκύλων και γατών που δημοσιεύτηκαν πριν λίγους μήνες στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

1. Εκτροφείς

Οι ερασιτέχνες εκτροφείς που όπως τονίζεται σε αυτούς περιλαμβάνεται η μεγάλη πλειοψηφία των εκτροφέων καθαρόαιμων σκύλων στη Χώρα μας, θα αδειοδοτούνται από τριμελή επιτροπή του Υπουργείου Εσωτερικών που θα αποτελείται από εκπρόσωπο των ιδιωτών κτηνιάτρων, των Δήμων και των αναγνωρισμένων σωματείων των εκτροφέων. Η αδειοδότηση των εκτροφέων σήμερα είναι αντικείμενο των υπηρεσιών της Περιφέρειας. Σύμφωνα με τις πρόσφατες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που περιλαμβάνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις για τις εθνικές νομοθεσίες των κρατών -μελών για την εφαρμογή του Καν. ΕΕ 2016/429 και του κατ' εξουσιοδότηση Καν. ΕΕ 2019/2035, η έγκριση των εκτροφέων (ερασιτεχνών και επαγγελματιών) πρέπει να γίνεται από την ίδια αρμόδια αρχή με σκοπό την παρακολούθηση της υγείας και της ευζωίας των ζώων.

Βασική στόχευση είναι η εξυπηρέτηση συμφερόντων επαγγελματικών ομάδων και ημετέρων αφού οι άδειες θα μοιράζονται ως ρουσφέτι σε άσχετο Υπουργείο από το ΥΠΑΑΤ που είναι υπεύθυνο για τον έλεγχο των όρων υγείας και ευζωίας των ζώων.

- Ουσιαστικά μεθοδεύεται η μετάθεση αρμοδιοτήτων από τις αρμόδιες υπηρεσίες σε αμειβόμενες επιτροπές ιδιωτών σε άσχετα υπουργεία
- τη ρουσφετολογική εξυπηρέτηση ημετέρων τους οποίους θα εξαιρεί από τους κανόνες της Ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας και από τους κτηνιατρικούς ελέγχους

2. Πλαίσιο Εποπτείας: Ειδική Επιτροπή Παρακολούθησης & Δείκτες Απόδοσης

- Η ειδική τριμελής ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΗ επιτροπή που αποτελείται από έναν εκπρόσωπο των ΟΤΑ, έναν εκπρόσωπο του συνηγόρου του πολίτη και έναν εκπρόσωπο φιλοζωικού σωματείου πανελλαδικής εμβέλειας:
 - **υποκαθιστά τις κεντρικές αρμόδιες αρχές** (κεντρική κτηνιατρική αρμόδια αρχή στο ΥΠΑΑΤ
 - **υποκαθιστά τον δημόσιο οικονομικό και άλλο έλεγχο** αφού θα ελέγχει τους Δήμους ως προς τις επιδόσεις του
 - Θα εισηγείται τις αλλαγές στην νομοθεσία για τα ζώα συντροφιάς

Επισημαίνεται ότι στο άρθρο 7.7.5. του Κώδικα Υγείας των Χερσαίων Ζώων του ΟΙΕ προβλέπεται ότι κατά την ανάπτυξη του προγράμματος διαχείρισης και ελέγχου του πληθυσμού των αδεσπότην σκύλων, προτείνεται οι αρμόδιες αρχές να συστήσουν **συμβουλευτική επιτροπή η οποία πρέπει να περιλαμβάνει κτηνιάτρους, ειδικούς στην οικολογία του σκύλου, ειδικούς στη συμπεριφορά του σκύλου, ειδικούς στις ζωοανθρωπονόσους και εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων μερών** (τοπικών αρχών, υπηρεσίες υγείας, υπηρεσίες περιβάλλοντος, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις):

Παράλληλα οι Δήμοι δεν θα μπορούν να εποπτεύσουν ιδιώτες που θα εμφανίζονται ως «ανάδοχοι» αδεσπότην ζώων ή ως φιλοζωικές οργανώσεις εγγεγραμμένες απλώς σε ένα μητρώο. Το μητρώο φιλοζωικών θα έπρεπε όπως ορίζει και η κείμενη νομοθεσία να βρίσκεται στο ΥΠΑΑΤ που έχει εμπειρία και γνωρίζει με τη βοήθεια των κτηνιατρικών υπηρεσιών τη δράση των οργανώσεων.

- **Αφαιρείται η αρμοδιότητα παρακολούθησης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς από την Κεντρική Αρμόδια Αρχή για τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων (Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής)** που όπως προαναφέρθηκε ασκεί την αρμοδιότητα παρακολούθησης των προγραμμάτων

διαχείρισης των αδεσπότεων ζώων για λόγους πρόληψης και καταπολέμησης ασθενειών των ζώων και ζωοανθρωπονόσων.

- Από το σ-ν αφαιρείται η υποχρέωση του Δήμου να ασκεί εποπτεία στα φιλοζωικά σωματεία στα οποία εκχωρείται η διαχείριση των αδεσπότεων ζώων με έγγραφη συμφωνία.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία της Υγείας των Ζώων, η διαχείριση αλλά και η παρακολούθηση του πληθυσμού των αδεσπότεων ζώων είναι δέσμια αρμοδιότητα και του Δήμου (τοπική Αρμόδια Αρχή) για τη διασφάλιση πρωτίστως της κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας (καταπολέμηση και πρόληψη ζωοανθρωπονόσων), αλλά και της υγείας και ευζωίας των ζώων.

3. Νομιμοποίηση της εμπορίας αδέσποτων ζώων

- Προβλέπεται η υιοθεσία από νομικά πρόσωπα (φιλοζωικά σωματεία) Ο ορισμός αυτός δε εναρμονίζεται με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία (ΕΚ576/2013, ΕΚ2016/429) και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Ζώων Συντροφιάς (Ν2017/1992). Η έννοια του ιδιοκτήτη όπως ορίζεται στα ευρωπαϊκά κείμενα, αφορά μόνο φυσικό πρόσωπο που συντηρεί το ζώο συντροφιάς κυρίως μέσα στο σπίτι του για ευχαρίστησή του και σαν σύντροφο του.
- Προβλέπεται η έννοια του αναδόχου η οποία δεν υπάρχει σε νομοθεσία Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε κανένα κείμενο Ευρωπαϊκής νομοθεσίας ή διεθνούς οργανισμού.

Η διάταξη αυτή αποσκοπεί να νομιμοποιήσει τα πληθώρα παράνομα καταφύγια ιδιωτών και σωματείων αλλά και την εμπόρεια αδέσποτων.

- Στις υιοθεσίες αδεσπότεων ζώων προβλέπεται η καταβολή των εξόδων μετακίνησης του ζώου και τυχόν δαπανών σίτισης και ιατρικής φροντίδας, τα οποία πρέπει να αναγράφονται.

Η δραστηριότητα αυτή της υιοθεσίας έναντι αντιτίμου έχει χαρακτηριστεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ως εξής: «...Η έννοια «επιχείρηση που πραγματοποιεί

ενδοκοινοτικό εμπόριο» του άρθρου 12 της οδηγίας 90/425/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1990, σχετικά με τους κτηνιατρικούς και ζωοτεχνικούς ελέγχους που εφαρμόζονται στο ενδοκοινοτικό εμπόριο ορισμένων ζώντων ζώων και προϊόντων με προοπτική την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 92/60/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1992, πρέπει να ερμηνευθεί ως **περιλαμβάνουσα, μεταξύ άλλων, κοινωφελές σωματείο το οποίο μεταφέρει αδέσποτους σκύλους από κράτος μέλος σε άλλο, προκειμένου να εμπιστευθεί τους εν λόγω σκύλους στα άτομα τα οποία δέχονται να τους αναλάβουν έναντι της εκ μέρους τους καταβολής ποσού καλύπτοντος, κατ' αρχήν, τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε σχετικώς το εν λόγω σωματείο**».

Επίσης σύμφωνα με την απόφαση αυτή **«υπάρχει βαθμός ομοιότητας μεταξύ της δραστηριότητας που συνίσταται στη διάθεση σκύλων σε άτομα τα οποία δέχονται να τους αναλάβουν έναντι της εκ μέρους τους καταβολής ορισμένου ποσού και της δραστηριότητας που συνίσταται στην πώληση σκύλων από κατάστημα κατοικίδιων ζώων. Επομένως, το πρώτο είδος δραστηριότητας δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι στερείται κάθε εμπορικού χαρακτήρα...»**

Γίνεται σαφές, ότι,

- μετά τις καταδικαστικές σε πρώτο βαθμό αποφάσεις για παράνομη διακίνηση και εμπορία αδέσποτων ζώων ,
- τις ασκηθείσες διώξεις για παράνομη διακίνηση και εμπορία αδέσποτων ζώων,
- για τις εν εξελίξει στο πλαίσιο προκαταρκτικής εξέτασης υποθέσεις που αφορούν παράνομη διακίνηση και εμπορία αδέσποτων ζώων,

οι διατάξεις που προαναφέρθηκαν είναι φωτογραφικές και παρεμβατικές στις προαναφερόμενες υποθέσεις και νομιμοποιούν την μαζική αποστολή ζώων σε νομικά πρόσωπα τα οποία θα δύναται να διαθέτουν τα αδέσποτα ζώα στην συνέχεια έναντι χρηματικού ποσού.

Πλέον των ανωτέρω, **δεν προάγεται η υπεύθυνη ιδιοκτησία** , η οποία είναι η μόνη βιώσιμη λύση στο πρόβλημα των αδεσπότην ζώων, που στη χώρα μας αποθαρρύνεται

λόγω της χαλαρότητας της εφαρμογής της νομοθεσίας αλλά και της έλλειψης σχετικής παιδείας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- **Χαλαρώνει η εποπτεία της διαχείρισης του πληθυσμού των αδεσπότην ζώων, γεγονός απαράδεκτο από την άποψη της Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας, αλλά και της προστασίας και της Ευζωίας των ζώων, όταν όλοι γνωρίζουμε την κατάσταση στην Ελλάδα με τα αμέτρητα παράνομα καταφύγια ιδιωτών και φιλοζωικών οργανώσεων, όπου διαβιούν σε άθλιες συνθήκες ανεμβολίαστα και αστείρωτα ζώα συντροφιάς, που τελικά πολύ συχνά καταλήγουν αντικείμενο εκμετάλλευσης (trafficking).**
- **Παράδοση της Εποπτείας των προγραμμάτων διαχείρισης αδεσπότην ζώων συντροφιάς σε εξωθεσμικούς παράγοντες (αφαίρεση αρμοδιότητας από τις κεντρικές κτηνιατρικές υπηρεσίες της Χώρας, αφαίρεση της αρμοδιότητας των Δήμων για υποχρέωση εποπτείας της διαχείρισης αδεσπότην ζώων συντροφιάς από τις φιλοζωικές οργανώσεις) και εκχώρησή τους σε άσχετες ειδικότητες του Υπουργείου Εσωτερικών και Επιτροπές όπου πλειοψηφούν ιδιώτες και συμμετέχουν με αποφασιστικό ρόλο ΜΚΟ.**
- **Παράδοση της αδειοδότησης της αναπαραγωγής και εκτροφής των ζώων συντροφιάς από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες της Χώρας σε εξωθεσμικούς παράγοντες και ειδικότερα σε τριμελή επιτροπή όπου την πλειοψηφία έχουν ιδιώτες και εποπτεία της όλης διαδικασίας από το Υπουργείο Εσωτερικών, όταν την ίδια ώρα η αδειοδότηση των "επαγγελματιών εκτροφέων" γίνεται από το ΥΠΑΑΤ και ο Κανονισμός Ε.Ε. 2016/429 προβλέπει αυστηρό πλαίσιο αδειοδότησης από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες.**
- **Επισπεύδων Υπουργείο οφείλει να είναι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, διότι η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του ΥπΑΑΤ έχει οριστεί στον Παγκόσμιο Οργανισμό για την Υγεία των Ζώων (πρώην Διεθνές Γραφείο Επιζωοτιών-ΟΙΕ) από την ίδρυσή**

του ως η κεντρική Κτηνιατρική Αρχή η οποία σύμφωνα με τις Οδηγίες του εν λόγω Οργανισμού νομοθετεί, συντονίζει και εποπτεύει την εφαρμογή προγραμμάτων διαχείρισης των αδεσπώτων ζώων συντροφιάς και την προώθηση της υπεύθυνης ιδιοκτησίας των ζώων συντροφιάς (Terrestrial Animal Health Code, Chapter 7.7., Stray Dog Population Control, 2011).

- Η βελτίωση του πρωτοποριακού νομοθετικού πλαισίου Ν4039/12, πρέπει να συνάδει με **α)** την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Ζώων Συντροφιάς που κυρώθηκε με τον ν. 2017/1992 (Α'32) η οποία αποτελεί τον οδηγό όλων των Ευρωπαϊκών νομοθεσιών για την ευζωία των ζώων συντροφιάς , **β)** Τον Κώδικα για την Υγεία των Χερσαίων Ζώων (TerrestrialCode) του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (Ο.Ι.Ε.) που είναι υποχρεωμένη η Χώρα μας να εφαρμόζει και **γ)** με τον Κανονισμό για την υγεία των ζώων με αριθ. Ε.Ε 2016/429 «Animal Health Law»

Ο.Ζ.Ω.Σ.Ω.Ε.Α